

*„A ținti copiii cu produse toxice și care creează dependență
nu înseamnă reducerea riscurilor, ci producerea lor”*

*(Dr Tedros Adhanom Ghebreyesus,
Director General al OMS)*

Documente UE: Cum industria tutunului exploatează legislația pentru a promova țigăretele electronice în rândul tinerilor și adolescenților

Centrul pentru Politici
și Analize în Sănătate

 Tel: +373 22 22 63 43

 Fax: +373 22 22 63 87

 E-mail: office@pas.md

 mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 99/1

Documente UE: Cum industria tutunului exploatează legislația pentru a promova țigarele electronice în rândul tinerilor și adolescenților

Țigarele electronice de unică folosință reprezintă unul dintre produsele prin care industria tutunului și-a extins accesul către consumatorii tineri pe piețele globale. Combină un design intenționat orientat către acest segment de populație, cu o compoziție chimică al cărei potențial de a genera dependență depășește limitele stabilite prin legislația actuală și sunt distribuite preponderent prin canale online, unde controalele privind vârsta cumpărătorului s-au dovedit, în practică, ineficiente. Cadrul legislativ european existent nu reglementează în mod adecvat această categorie de produse deocamdată, iar abordările naționale distincte privind plasarea lor pe piață perturbă funcționarea pieței interne a Uniunii Europene și mențin, în același timp, condițiile care permit accesul tinerilor la aceste produse.

Uniunea Europeană dispune de unul dintre cele mai cuprinzătoare cadre legislative pentru controlul tutunului la nivel mondial. Cu toate acestea, o evaluare a Comisiei Europene publicată în aprilie 2026 arată că există lacune de reglementare pe care industria tutunului le exploatează prin dezvoltarea și plasarea pe piețe a unor produse noi, cu potențial disruptiv. **Țigarele electronice de unică folosință sunt utilizate preponderent de tineri, conțin forme de nicotină cu un potențial de a genera dependență care poate depăși limitele stabilite prin legislația actuală, conțin arome excluse din sfera interdicțiilor existente și sunt vândute online în condiții de verificare a vârstei** care s-au dovedit, în practică, ineficiente.

Caracteristici de design și consecințe asupra inițierii consumului

Țigarele electronice de unică folosință nu sunt un produs apărut din necesități terapeutice sau ca răspuns la cererea fumătorilor adulți care doresc să renunțe la tutun. **Aromele de fructe și dulciuri, formatul compact, prețul accesibil și disponibilitatea largă arată că acestea au fost dezvoltate să corespundă profilului unui consumator tânăr, aflat într-o etapă în care curiozitatea și influența grupului pot fi definatorii în alegerile de consum.**

Evaluarea Comisiei confirmă că aromele joacă un rol extrem de important în atragerea tinerilor către aceste produse. **Aromele dulci și fructate maschează asprimea nicotinei, induc percepția că produsul este mai puțin nociv** și reduc bariera de utilizare pentru persoane fără experiență ([European Commission, 2026](#)). Datele Eurobarometru 2023 arată că principalele motive invocate de tinerii cu vârste între 15 și 24 de ani pentru inițierea consumului de țigarete electronice au fost **aromele și influența grupului de prieteni, nu intenția de a renunța la fumatul de tutun** ([European Commission, 2026](#)).

Directiva 2014/40/UE interzice aromele caracterizante pentru țigăretele clasice și tutunul pentru rulat, tocmai pe baza dovezilor că acestea cresc atractivitatea produselor în rândul tinerilor ([European Parliament and Council of the European Union, 2014](#)). Aceași logică de reglementare nu a fost extinsă la țigăretele electronice. La nivelul Uniunii Europene nu există norme comune privind aromele în țigăretele electronice, ceea ce a condus la abordări naționale contradictorii - de la interdicție totală în unele state membre, la absența oricăror restricții în altele.

Compoziția chimică și limitele reglementării

Țigăretele electronice conțin atât **nicotină naturală, extrasă din frunze de tutun, cât și nicotină sintetică, produsă în laborator**. Dovezile științifice disponibile indică că **anumite forme de nicotină sintetică pot genera dependență mai rapid și mai puternic decât nicotina naturală**. Studiile realizate până acum arată că 6-metil nicotina, un derivat sintetic al nicotinei, este potențial mai puternică și cu un potențial mai ridicat de a crea dependență decât nicotina convențională ([German Federal Institute for Risk Assessment \[BfR\], 2026](#)). De asemenea, cercetările arată că aceasta crește citotoxicitatea în celulele epiteliale bronșice umane ([Effah et al., 2025](#)). Un singur pod de țigaretă electronică cu săruri de nicotină poate conține echivalentul nicotinic al a 20 de țigaretă clasice ([Prochaska et al., 2022](#)).

Limita de 20 mg/ml pentru lichidul cu nicotină, stabilită prin articolul 20(3)(b) din Directiva 2014/40/UE, a fost concepută pentru formele convenționale de nicotină și poate fi inadecvată în cazul formelor noi de nicotină, permițând introducerea pe piață a unor produse cu un potențial semnificativ mai ridicat de a genera dependență ([European Commission, 2026](#)).

Fragmentarea reglementării la nivel european

Belgia ([European Commission, 2024](#)) și Franța ([European Commission, 2024a](#)) au interzis deja comercializarea țigaretă electronice de unică folosință prin măsuri naționale notificate și aprobate de Comisie în temeiul articolului 24(3) din Directiva 2014/40/UE ([European Commission, 2026](#)). În Martie 2026, Comisia a aprobat și notificarea Bulgariei ([European Commission, 2026a](#)). Austria și Irlanda au notificat recent intenția de a adopta măsuri similare. În celelalte state membre, produsele rămân legale și disponibile fără restricții specifice acestei categorii ([European Commission, 2026](#)).

Industria tutunului se folosește de acest vid legislativ la nivel de UE, ceea ce compromite obiectivul de protecție a sănătății publice la nivelul statelor membre. Disponibilitatea produselor în statele membre care nu au adoptat interdicții subminează măsurile naționale acolo unde acestea există. Un produs retras de pe piața franceză sau belgiană poate fi achiziționat online din orice alt stat membru și livrat în câteva zile.

Evaluarea Comisiei constată că această situație contravine obiectivului Directivei 2014/40/UE de a asigura funcționarea uniformă a pieței interne ([European Commission, 2026](#)).

Important în acest context este articolul 20(11) din Directiva 2014/40/UE, care permite statelor membre să adopte, în condiții specifice, măsuri provizorii privind anumite tipuri de țigarete electronice sau recipiente de reîncărcare, inclusiv interzicerea plasării lor pe piață. Potrivit acestui articol, dacă o autoritate competentă constată sau are motive întemeiate să creadă că anumite țigarete electronice sau recipiente de reîncărcare ar putea prezenta un risc grav pentru sănătatea umană, poate adopta măsuri provizorii, cu obligația de a informa imediat Comisia și celelalte state membre și de a furniza datele justificative. Comisia evaluează apoi, în cel mai scurt timp posibil, dacă măsura provizorie este justificată. **Dacă cel puțin trei state membre au interzis un anumit tip de țigaretă electronică în temeiul acestui articol, Comisia poate adopta un act delegat prin care extinde interdicția la nivelul întregii Uniuni Europene.** Până în prezent, niciun stat membru nu a invocat articolul 20(11) pentru a interzice plasarea pe piața sa a unor tipuri specifice de țigarete electronice ([European Commission, 2026](#)).

Eficacitatea verificării vârstei în vânzările online

Creșterea vânzărilor online de produse din tutun și nicotină constituie un factor agravant în acest context. Piața europeană a țigaretelor electronice a crescut cu 450% în valoare și cu 421% în volum între 2012 și 2023 ([European Commission, 2026](#)). Cerința din articolul 18(4) al Directivei 2014/40/UE privind implementarea unor sisteme de verificare a vârstei în vânzările transfrontaliere la distanță s-a dovedit, în practică, în mare măsură ineficientă.

Evaluarea documentează că **80% dintre retailerii online verifică vârsta cumpărătorului exclusiv prin autodeclarare - cumpărătorul confirmă prin bifarea unei căsuțe că are vârsta legală, fără nicio verificare independentă și fără control la livrare** ([DG SANTE et al., 2021](#)). **Această abordare nu constituie o barieră reală pentru minori.** Concluzia evaluării este că minorii continuă să aibă acces facil la produse din tutun și la țigarete electronice prin canalele de vânzare online, ceea ce contravine obiectivului cadrului legislativ de a asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății tinerilor ([European Commission, 2026](#)).

Argumentul industriei privind „reducerea riscurilor” și datele disponibile

Industria tutunului prezintă țigaretelor electronice, inclusiv cele de unică folosință, ca instrumente de „reducere a riscurilor” asociate fumatului și ca mijloace de sprijin pentru renunțarea la tutun. Datele disponibile nu susțin această poziție în contextul produselor de unică folosință.

Profilul de utilizator al acestor produse nu corespunde fumătorului adult care caută o alternativă mai puțin nocivă. Evaluarea arată că în 2023 țigările electronice de unică folosință erau utilizate preponderent de tinerii cu vârste între 15 și 24 de ani ([European Commission, 2024b](#)). Motivele invocate pentru inițierea consumului nu includ intenția de renunțare la fumat. Iar efectul de poartă de intrare spre fumatul clasic este documentat: tinerii **care utilizează sau încearcă dispozitive de tip ENDS au cel puțin de două ori mai multe șanse să devină fumători de țigarete clasice** ([SCHEER, 2021](#)). Expunerea timpurie la nicotină afectează negativ dezvoltarea creierului la copii și adolescenți, care sunt deosebit de vulnerabili la efectele sale neurobiologice, cu consecințe asupra probabilității de dependență pe termen lung ([Vestbo et al., 2022](#)).

Concluzii

Evaluarea Comisiei Europene arată că **industria tutunului utilizează activ lacunele și neuniformitățile legislative existente pentru a-și adapta strategiile de promovare și comercializare a noilor produse cu nicotină către tineri și adolescenți**. Absența unor restricții clare privind aromele caracterizante la țigările electronice permite menținerea pe piață a produselor cu gusturi și arome atractive pentru minori, în timp ce apariția noilor forme de nicotină sintetică este exploatată pentru a ocoli limitele și reglementările existente. În același timp, diferențele dintre reglementările naționale privind țigările electronice de unică folosință oferă industriei posibilitatea de a redirecționa și adapta rapid produsele către piețele cu reguli mai permissive. De asemenea, vulnerabilitățile sistemelor de verificare a vârstei în mediul online facilitează accesul minorilor la aceste produse.

Potrivit evaluării, aceste breșe legislative și de reglementare **sunt folosite de industria tutunului pentru a menține vizibilitatea, accesibilitatea și atractivitatea produselor noi cu nicotină în rândul generațiilor tinere**, inclusiv prin diversificarea continuă a produselor și strategiilor de marketing.

Referințe:

- Effah, F., Sun, Y., Friedman, A., & Rahman, I. (2025). Emerging nicotine analog 6-methyl nicotine increases reactive oxygen species in aerosols and cytotoxicity in human bronchial epithelial cells. *Toxicology Letters*, 405, 9–15. <https://doi.org/10.1016/j.toxlet.2025.01.007>
- European Commission, Directorate-General for Health and Food Safety (2026) *Commission staff working document: Evaluation of the Tobacco Products Directive (2014/40/EU), the Tobacco Advertising Directive (2003/33/EC) and related tobacco control policies across the EU (SWD(2026) 111 final)*. Available at: https://health.ec.europa.eu/document/download/4913f646-f22d-463f-8678-3a82c3e84fc2_en?filename=tobacco_wd-evaluation_en.pdf (Accesat: 17 Mai 2026).
- European Commission. (2024, March 18). *Commission Implementing Decision of 18.3.2024 concerning national provisions notified by Belgium prohibiting the placing on the market of disposable electronic cigarettes* (C(2024) 1673 final). https://health.ec.europa.eu/document/download/2c0e24a7-8ea5-4464-9bf6-eecc2f45c42b_en?filename=tobacco_c_2024_1673_en.pdf
- European Commission. (2024, September 25). *Commission Implementing Decision of 25.9.2024 concerning national provisions notified by France prohibiting certain electronic cigarettes* (C(2024) 6680 final). https://health.ec.europa.eu/document/download/7dfc1451-89e8-41bc-84b7-6ad9ada9027d_en?filename=tobacco_c_2024_6680_en.pdf
- European Commission. (2026, March 6). *Commission Implementing Decision of 6.3.2026 concerning national provisions notified by Bulgaria prohibiting the placing on the market of disposable electronic cigarettes* (C(2026) 1573 final). https://health.ec.europa.eu/document/download/11b97d78-93a2-4d24-a4ab-f180e1e42cbc_en?filename=tobacco_c_2026_1573_en.pdf
- European Commission, Directorate-General for Health and Food Safety, ICF S.A., & RAND Europe. (2021). *Support study to the report on the application of Directive 2014/40/EU: Final report* (Catalogue No. EW-02-21-633-EN-N). Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2875/161406>
- European Commission. (2024). *Attitudes of Europeans towards tobacco and related products* (Special Eurobarometer 539). <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2995>
- German Federal Institute for Risk Assessment (BfR). (2026, February 25). *6-methylnicotine in e-cigarettes: Insufficient data available – the BfR participates in investigation of addictive potential* (Opinion 013/2026). https://www.bfr.bund.de/assets/01_Ver%C3%B6ffentlichungen/Stellungnahmen_englisch/6-methylnicotine-in-e-cigarettes-insufficient-data-available-the-bfr-participates-in-investigation-of-addictive-potential.pdf
- Prochaska, J. J., Benowitz, N., & Bhatt, A. (2022). Nicotine delivery and cigarette equivalents from vaping a JUULpod. *Tobacco Control*, 31(e1), e88–e93. <https://doi.org/10.1136/tobaccocontrol-2020-056367>
- Vestbo, J., Andreasen, J. T., Bast, L. S., Lund, L., & Pisinger, C. (2022). *Nicotine use among children and young people: Consequences and prevention*. The Council on Health and Disease Prevention. https://vidensraad.dk/sites/default/files/paragraph/field_download/vff_nicotine_rapport_DIGI_spread_01.pdf